

OMISTAJAOHJAUKSEN PERIAATTEET 2021

Eläkerahasto portfoliosijoittajana

VER toimii itsenäisenä portfoliosijoittajana. Rahaston sijoituspäätökset tehdään ensisijaisesti rahaston tuottovaatimuksen ja sijoituskohteiden tuottopotentiaalin perusteella riskitasot huomioon ottaen. Koska rahaston keskeinen tehtävä on tasata valtion eläkemenojen pitkän aikavälin kasvuun liittyvää kustannuspainetta, rahasto voi soveltaa sijoituspolitiikkaa, jossa sijoitusten tuotot voivat lyhyellä aikavälillä vaihdella voimakkaastikin.

VERin sijoitustoiminnan tavoitteet asetetaan vuosittaisessa sijoitussuunnitelmassa, jonka VERin hallitus vahvistaa. Sijoitussuunnitelma rakennetaan ottaen huomioon valtiovarainministeriön VERille antaman määräyksen mukaiset tulostavoitteet ja toiminnan rajoitteet.

VER on Suomessa merkittävä pitkäaikainen sijoittaja, mikä johtaa vastuullisen sijoittajan rooliin. Omistajapolitiikkalinjaukset koskevat ensisijaisesti osakesijoittajan roolia, mutta asiaa tarkastellaan myös velka- ja rahastosijoittajan näkökulmasta. Omistajapolitiikka sisältää VERin keskeiset corporate governance -linjaukset

VER pyrkii osaltaan edistämään tavoitteitaan seuraavaksi esitettävien periaatteiden mukaisesti erityisesti niissä yhtiöissä, joissa VERin omistus on merkittävä ja joissa VER kokee tosiasiallisesti voivansa vaikuttaa.

VERin toiminta omistamissaan yhtiöissä

VER voi parhaiten edistää kohdeyritysten menestystä toimimalla vastuullisena omistajana. VER vaikuttaa muun muassa käymällä vuoropuhelua VERin omistamien yhtiöiden kanssa sekä osallistumalla yhtiökokouksiin.

VER lähestyy omistajaohjausta sekä vastuullisuuden että riskienhallinnan näkökulmasta. VER pitää tärkeänä, että yhtiöiden hallinnointi- ja ohjausjärjestelmiä koskeva suositus vastaa corporate governancen kansainvälistä kehitystä ja että mahdolliset poikkeamat on tiedotettava avoimesti ja perusteltava.

Yrityksen tärkein tehtävä on huolehtia osakkeen arvon pitkäaikaisesta kasvattamisesta ja sijoitus on onnistunut, jos yhtiön tuotto suhteessa otettuun riskiin on pitkällä aikavälillä parempi kuin vastaavilla muilla yrityksillä.

Varsinainen yhtiökokous

Yhtiökokous on keskeinen elin omistaja-asemaan perustuvalle ohjaukselle. Aktiivinen äänioikeuden käyttö on omistajaohjauksen tärkein vaikuttamisväline, joka edellyttää, että kokouksissa käsiteltävät asiat ovat sijoittajilla etukäteen tiedossa osakeyhtiölain edellyttämällä tavalla. VER osallistuu kotimaassa merkittävimpien kohdeyritystensä yhtiökokouksiin ja voi osallistua myös ulkomaisten yhtiöiden yhtiökokouksiin tai äänestää niissä valtakirjalla. VER voi käyttää sille kuuluvaa äänivaltaa ja valitsee sen kannan, joka on sijoitussalkun pitkän aikavälin kehityksen kannalta arvioiden paras. Nämä kysymykset voivat koskea myös vastuullisuutta.

VER seuraa kohdeyrityksiään ja niiden menestystä sekä on yhteydessä ainakin niihin yrityksiin, joissa omistus on merkittävä. Näin VER pystyy muodostamaan näkemyksen yritysten tilasta sekä mahdollisesti ottamaan kantaa keskeisiin asiakokonaisuuksiin yhtiökokouksissa ja tarpeen mukaan muulloinkin. VER voi olla yhteydessä myös muihin institutionaalisiin sijoittajiin yritykseen liittyvissä asioissa.

Hallituksen jäsenten valinta

Osakkeenomistajat valitsevat yhtiön hallituksen. Hallituksen tehtävänä on edistää yhtiön ja osakkeenomistajien etua. Hallitus ratkaisee yhtiön strategian ja sillä on suuri merkitys yhtiön menestykselle ja arvon muodostukselle. Valtiovarainministeriön VERiä sitovan määräyksen mukaan rahaston hallintoon tai henkilöstöön kuuluvan ei tule osallistua rahaston edustajana sijoituskohteena olevan yrityksen hallitukseen eikä nimitysvaliokuntaan.

Hallituksen jäsenten valinnassa VER arvostaa ammattitaitoa, kokemusta ja jäsenten keskinäisiä täydentäviä ominaisuuksia. Valittavalla jäsenellä tulee olla riittävästi aikaa hoitaa tehtäväänsä ja osan hallituksen jäsenistä tulee olla riippumattomia. Ehdotetut nimet tulee julkistaa yhtiökokouskutsussa tai muutoin ennen yhtiökokousta. Hallituksen jäsenille tulee maksaa tehtävän laajuuteen ja vastuuseen nähden perusteltavissa oleva palkkio.

Toimitusjohtajaa ei pääsääntöisesti tule valita hallitukseen. Hallituksen puheenjohtajan ja toimitusjohtajan tehtävät tulee selvästi eriyttää ja kuvata.

VER voi toimia yhteistyössä muiden omistajien ja omistajaryhmien kanssa edistääkseen yhtiöiden laadukkaiden hallitusten valintaa.

Yhtiöiden tulee määritellä toimitusjohtajan ja ylimmän johdon palvelussuhteiden keskeiset ehdot ja vuosikertomuksissaan avoimesti julkistaa riittävästi eriteltyinä ylimmälle johdolle maksetut palkat ja palkkiot, irtisanomiskorvausten periaatteet sekä eläke-edut. Lisäksi tulee esitellä mahdolliset palkitsemisjärjestelmät sekä osakkeiden ja osakesidonnaisten palkitsemisjärjestelmien (esimerkiksi optiot) jakautuminen yhtiön johdon kesken.

Yritysjärjestelyt, osakeannit ja osinkopolitiikka

Yrityksen osinkopolitiikan tehtävänä on edistää yrityksen pääoman käytön tehokkuutta, mutta se ei saa vaarantaa yrityksen pitkän aikavälin toimintaedellytyksiä. Yrityksellä tulee pääsääntöisesti olla julkistettu osinkopolitiikka, jonka tulee olla osakkeenomistajan kannalta aktiivista ja tavoitteellista.

Yritykset hakevat valtuuksia omien osakkeidensa takaisinostoihin. Takaisinostojen avulla pyritään nopeasti vaikuttamaan yrityksen pääomarakenteeseen. Takaisinostoihin liittyvän raportoinnin tulee olla selkeää vuosikertomuksessa.

Johdon palkitseminen

Omistajien edun mukaista on huolehtia siitä, että yritysjohdon ja omistajien edut ovat mahdollisimman yhtenäiset. Omistajien ja johdon yhtenevät edut kannustavat yritysjohtoa työskentelemään siten, että omistajien tavoitteet tulevat paremmin huomioonotetuksi. VER pitää yrityksen johdon ja hallituksen jäsenten suoraa osakeomistusta johtamassaan yhtiössä suotavana.

Yrityksen hallituksen vastuulla on kehittää ja seurata ylimmän johdon kannustinjärjestelmää. Sen tarkoituksena on motivoida johtoa edistämään omistaja-arvoa pitkällä aikavälillä. Hyvin toimiessaan kannustinjärjestelmät kasvattavat yrityksen arvoa. Kannustinjärjestelmän tulee olla pitkäjänteinen, mikä tarkoittaa useiden vuosien ajanjaksoa.

Valiokunnat

Tarkastus-, nimitys- ja palkitsemisvaliokunnat edistävät varsinkin suurten yritysten päätöksenteon luotettavuutta, riippumattomuutta ja tehokkuutta.

Vastuullisuuden edellytys

VER odottaa yrityksiltä vastuullista toimintaa siten kuin VERin hallitus on päättänyt sijoitustoiminnan vastuullisuudesta. Vastuullisuuden huomioon ottaminen edistää yritysten pitkän aikavälin menestymistä ja ottaa huomioon myös osakkeenomistajien edun ja arvon kasvattamisen pitkällä aikavälillä. Osana oman sijoitusstrategiansa seurantaan VER pyrkii esimerkiksi huolehtimaan omalta osaltaan siitä, että VERin omistamat yritykset olisivat varautuneita esimerkiksi ilmastonmuutoksesta johtuviin riskeihin ja mahdollisuuksiin. VER seuraa kohdeyritystensä vastuullisuuden toteutumista ja raportoi siitä hallitukselle.

VER velkasijoittajana

VER pyrkii edistämään yrityksen vieraan pääoman sijoittajan asemaa ja välttämään tilanteita, joissa se joutuisi käyttämään merkittävänä velkojana sille kuuluvaa äänivaltaa.

VER rahastosijoittajana

Sijoitusrahastoissa ja epälikvideissä rahastosijoituksissa VER pyrkii valvomaan sijoituskohteidensa tuloksellisuutta ja menestystä aivan kuten suorissa sijoituksissaankin. Kiinteistö- ja infrasijoitusten ns. klubirahastoissa (kahden tai useamman sijoittajan yhteisesti omistama listaamaton yhtiö) VERin henkilöstöön kuuluva voi myös toimia hallituksen jäsenenä. VER voi tarvittaessa nimetä edustajan pitkäaikaiseen omistukseen tarkoitetun rahaston sijoitusneuvostoon tai vastaaviin asiantuntijaelimiin, mikäli se katsotaan sijoitustoiminnan harjoittamisen, valvonnan ja tuloksellisuuden kannalta tarpeelliseksi.